

A jó időben:

Teljes műszak a földeken

A mezőgazdaságnak súlyos károkat okozott fagyos napok után ismét visszatért az évszaknak megfelelő, tavaszias idő. A szegedi Felszabadulás és a forráskúti Haladás Termelőszövetkezet földjein újból vetik a konzervipari borsót. A forráskútiak még a szeszélyes időjárás előtt hetven holdon földbe tették a zöldborsó magját, de még száznál is több hold vár vetésre. Nagyon fontos most, a szárazságra tekintettel, a kifogástalan talajelőkészítés. A tápéi Tiszatáj Termelőszövetkezetben ennek érdekében a többletköltséget is vállalják: kétszer járják végig a táblákat

simítókkal, hogy a talajnedvességet megőrizték. A szegedi járás gyümölcsösében a metszési munkákat két héttel előre vannak, mint más esztendőben. Különösen jól haladnak az időszerű tennivalók végzésével a ruzsai Nap-sugár és a szatymazi Finn-Magyar Barátság Termelőszövetkezet kertészei, pedig ezek a gazdaságok jelentős gyümölcsösökkel rendelkeznek. Csongrád megyében a fák hetven százaléka végezték el a gallyazó metszést. A munka nagyságára jellemző, hogy becslések szerint csupán az őzibarackfák száma a szatymazi tájkörzetben

meghaladja a milliót. A mechanikai munkák mellett az egyelőre abbamaradt növényvédelmi lemosó permetezést rövidesen folytatják. Néhány napot azonban még várni kell, amíg biztosan lehet számítani arra, hogy a kellemes nappalokat fagymentes éjszakák követik.

Teljes műszakban dolgoznak a makói fűszernövénytermelő tájkörzet gazdaságai is. A fokhagyma ültetése lényegében befejeződött, és most a vöröshagyma tűzdelésén van a sor. A szövetkezeti gazdák bíznak benne, hogy a javuló időjárás hatására csökkenni fognak a márciusi tél okozta fagykárak.

Kommunisták hétköznapijai

Önként adódik a kérdés: vajon miért van szükség a párttagok fokozott közreműködésére a vállalati apparátusban, ha az igazgatótól a kőművesig mindenki pontosan elvégzi munkáját, eleget tesz kötelességének? A kérdést nemrég a Délmagyarországi Építő Vállalat két szakemberének is feltettem, akik — ahogy mindenki ismeri őket — a pártmunkában is szerepet vállaltak. Bevallom, a kérdés első pillanatban annyira elmeletemnek tűnt, hogy nem számítottam a gyakorlati életből vett példákra, amelyek végül Tornyai József szállítási osztályvezető (a DELEP központjának párttitkára) és Tarjányi György, a szociális és ellátási osztály vezetője adott.

★

Tarjányi Györgytől megtudtam, hogy osztálya a DELEP valamennyi dolgozójáról gondoskodik, pontosabban négy és fél ezer emberrel. Biztosítják az irodák, a műhelyek, a munkásszállások, fürdők stb. zavartalan működését, valamint az összes olyan berendezést, eszközt, amelyek a munkások szükségletét elégíti ki. Ebből az is kiderült, hogy nincsenek szűkebben az ellátandós helyzeteknek, a panaszoknak. Nemrég az egyik munkahelyről panaszos levelet kapott a szakszervezeti bizottság; az állt benne, hogy a fürdő nem működik. Az észrevételt megvizsgálták, s kiderült: azért nincs meleg víz, mert az újonnan vásárolt és felszerelt fűtőberendezésből valaki ellopta a vezérlő automatát, sőt a vadonatúj gázbojlereket „apródoként” elhordták. Bosszantó, hogy ilyen egyáltalán megtörténhet, az azonban még furcsább, hogy az ottani kollektívából — nyilván a rosszul értelmezett szolidaritás miatt — senki nem látott, hallott a tolvajlásról, tolvajokról, különösen arról nem, ki volt a tettes. A kár több ezer forint, a vállalat természetesen gondoskodik a pótlásról, a becsültes embereket nem lehet büntetni egy-két „házaszarka” miatt.

A másik eset a központi előregyártó telepen történt: néhány hónap alatt a konyháról 700 kását vittek el; végül egy darab sem maradt, pedig az étkezéshez a kás nélkülözhetetlen... Itt sem egyszerű leleplezni az üzemi tolvajokat, durva intézkedéseket sem érdemes foganatosítani, mert ezzel a becsültes munkásokat is megsejtetjük. De mindenképpen tenni kellett — tenni kell — valamit, hiszen az ilyen kárak végül százezer forinttal csónkították meg a részesedési alapot! A vállalat a kommunistákhoz fordult segítségért,

próbáljanak arról az oldalról közbelépni, ahol a legtöbbet tehetnek. A párttagok, akik ott vannak a brigádokban, az ebédlőben, a fürdőben, a hétköznapiokon mindenütt, ahol a vállalat munkálkodik. Segítsenek kialakítani egy másfajta szellemet, olyat, amelyben a vállalati közös tulajdont megkaróstitani annyit jelent az emberek szemében — mint lopni egymástól. A kommunisták elvállalták ezt a feladatot, s ennek azóta már meg is látszik a hatása. Természetesen a közeljövőben még többet kell dolgozniuk, még többet kell tenni, hogy jövőre ne veszítsen el a munkával szerzett nyereségből százezer forintot a kollektíva.

★

Tornyai József emlékeztében a nemrégiben lezajlott párttagösszeírás emléke él. „Nap mint nap különböző munkahelyen dolgozó, különböző korú elvtársakkal találkozom” — mondja. — Talán az első félórán még gépiesnek találtam ezt a dolgot, aztán valahogy izgalmassá vált. Meglepődtem, hogy szakértársaim közül elég sokan nincsenek tisztában alapvető tudnivalókkal. Próbálom például 30–40 embernek is feltenni a kérdést, mi az üzemi demokrácia? Volt, aki azt válaszolta, hogy ha személyi felelős vezetés van, az üzemi demokráciát nem lehet megvalósítani...

Meggyőződésem, hogy a DELEP kommunistáinak először egymás között, aztán a munkahelyeken mindennemű félreértést el kell oszlatni, az alapvető elméleti kérdéseket meg kell ismerni, ismertetni. Ugyanúgy, mint a közgazdasági, műszaki tudnivalókat, amely nélkül realisan senki sem mérheti fel meg feladatait sem. Ez pedig nélkülözhetetlen. Hiszen az az ember, aki nem érti, mit miért teszünk a vállalatnál, hogyan lássa meg személyes érdekeit a vállalati érdekek? Gyakran jelenik meg munkánkat szabályozó rendelkezések, Tapasztalom, sokan szinte reflexszerűen — tisztelt a kivételnek — leegyszerűsítik ezeket, s azt igyekeznek kideríteni, miként lehetne valahogy megkerülni a rendelkezést. Pedig ez csak pillanatnyilag könnyíti munkájukat, végző soron saját hasznukat is csökkenti — ennek fölismerését azonban csak a közgazdasági, műszaki felkészültség szakemberektől várhatjuk el.”

★

A DELEP-nél szinte mindenki meglepődött (volt, aki indulatos lett), amikor ismer-

tették az ideit tervet. Azt, hogy 1972-ben 35 százalékkal kell megnövelni a termelést az építőipari 6–7 százalékos átlaghoz képest. Az üzemi pártszervezetek, a nagyvállalati pártszervezet most éppen arra törekszik, hogy minden dolgozó előtt világossá tegye, a vállalati érdek nem valami személytelen dolog, hiszen a vállalat használja a munkások hasznát, a vállalat kasszája minden DELEP-es dolgozó pénze van. Bármilyen egyszerűnek hangzik, az összefüggés felismertetésében nincs könnyű dolguk a párttagoknak. Mégis, a szegedi házgyárban gyorsan biztosították azt a légkört, ahol minden munkás saját érdekének tekinti a nagyértékű gépek, berendezések gazdaságos használatát. S ugyanígy tisztán látják ezt a szállítási munkában részt vevő dolgozók.

Köztudott, hogy a korszerű módszerek terjedésével az építőiparban is egyre fontosabb szerepet kap a szállítási, gyorsan kell mozgítani munkaerőt és anyagot. Nemrég a szállítási osztály dolgozóit arra kérte a pártszervezet, a gazdaságvezetés, hogy a termelésnövekedéssel együtt lehetőleg ne emelkedjenek a szállítási költségek. Találjanak olyan megoldásokat, szervezési mód-ereket, amelyekkel a meglévő gépeket, autókat gazdaságosabban lehet felhasználni. Ezt a feladatot azonban csak a megskottnál jóval nagyobb felkészültséggel, több munkával lehet elérni. Olyasmivel, ami nincs benne a munkaköri kötelességben.

Miért van szükség a kommunisták fokozott közreműködésére? — mindebből is világosan kirajzolódik. Nem nekik kell elvégezni azokat a feladatokat, amelyek az igazgatókra, az osztályvezetők, a művezetők, a brigádvezetők, vagy az egyszerű kőművesekre tartoznak — hanem ezt az egész együttest kell olajozottabb működéshez segíteni. A DELEP-nél ez a kommunisták hétköznapi munkájához nagyon szorosan hozzátartozik.

Matkó István

Mindenki fóruma

Mit miért nem? Mit hogyan? Mikor? Miért? VALASZOK A TANACSTAGOK BESZÁMOLOIN ELHANGZOTT KÉRDESEKRE

A körzeti orvosi rendelőkre, a patikákra, a kórházakra, a bölcsődékre és a szociális otthonokra is rákérdeztek a felszólalók a tanácsstagok beszámolóján. Ezekre válaszol most dr. Márkos Sándor főorvos.

Kevesebb beteg jut egy körzetre

A környékben lakók, helytelenítik, hogy a rendelőintézetből áthelyezték a közműveltség körzeti orvosi rendelőt. Pedig erre az intézkedésre szükség volt, mivel a rendelőintézetben bővítették az urológiai szakrendelést (heti 3 órától 6 órára) és kellett a hely. A Roosevelt téri nyugdíjasok házában — tehát aránylag nem messze — új rendelőt nyitottak, ahol két körzeti orvos rendel. Egy új körzeti orvost is munkába állítottak, s így módon a Belvárosban az eddigi 4–4500, sőt ötezer lakos helyett most majd négyezer vagy ennél valamivel kevesebb jut egy körzeti orvosra. Ezzel nyilvánvalóan csökken némileg a körzeti rendelők zsúfoltsága és a várakozási idő is.

A körzeti orvosi rendelők korszerűsítése állandóan napirenden van. A Madách utcai orvosi rendelőben például időközben beszerelték a gázfűtést. A József Attila sugáruiti rendelőben néhány évvel ezelőtt röntgenhelyiséget alakítottak ki, de röntgengépet nem tudtak beállítani, mert az újakra a rendelőintézetnek és a kórházaknak volt elsősorban szükségük. A felsővárosi rendelő számára csak 1973–1974-ben tudnak gépet beszerezni. A helyiséget addig is körzeti orvosi rendelőként használták, s itt végzik Tarján egy részének járóbeteg-ellátását. A 61-es körzet fel-szólalója ezzel választ is kapott arra a kérésére, hogy a felsővárosi rendelőben a két körzeti orvos mellé harmadikat is be kellene állítani.

Rendelő és gyógyszer-tár Tarjánban

A gyermekszakorvosi rendelővel és a gyermekszakorvosok számával kapcsolatban elmondható, hogy ebben az évben két körzeti gyermekorvosi státuszt kapott Szeged, mindkettő Tarjánban dolgozik. A rendelőhelyiséggel azonban baj van. A végrehajtó bizottság 1972 januárjában úgy határozott, hogy a gyermekszakorvosi rendelőt ideiglenesen lakás igénybevételével helyezik el.

A ságváritelepi gyermekgyógyászati rendelő problémája régóta foglalkoztatja a III. kerületi tanácsot, illetve hivatalt. Még a tanács határozta el, hogy külön gyermekgyógyászati rendelőt építenek, a tervek készen vannak, a kivitelezés 1973-ban várható.

Tarjánban épül az új körzeti orvosi rendelő is, ahol három körzeti orvosi munkahelyen hat orvos dolgozhat. Ezenkívül gyermekgyógyászati, nőgyógyászati és fogászati szakrendelés is lesz, valamint kis laboratórium fog működni. Ez az el-látás megfelel a területi szakszolgálat koncepciójának, de több szakrendelést egyelőre nem célszerű kihelyezni. A tarjáni rendelő várhatóan 1973 első felében készül el. Az építkezés egy évig állt, most már ismét nekikezdek a munkának.

Az új tarjáni rendelő belépésével természetesen a körzeti orvosi területek határait is módosítani kell, ami a Feltámadás utcai rendelő jelenlegi túlszűfolt-ságát is csökkenteni fogja. Ezt nemrég felújították és bővítették is, úgyhogy megfelel a követelményeknek. A Vasszentpéter utcában épülő járási rendelőintézetben (melynek befejezési határideje jelenleg 1973 vége) szintén lesz majd körzeti orvosi rendelő, mellyel részben szintén a Feltámadás

utcai, részben pedig a Korda utcai rendelő zsúfoltsága enyhül.

Az orvosi rendelő mellett Tarjánban gyógyszer-tár is épül. A tanács vb egészségügyi osztálya kéri fogja a Csongrád megyei gyógyszer-tári igazgatóságot, hogy ez éjjel-nappali szolgálatot tartson. Ezt a kérdést feltétlenül támogatni kell, mivel tarthatatlan állapot, hogy Szegeden csupán egy, a Klauzál téri gyógyszer-tár tart éjszakai ügyeletet. Ságváritelep csak hosszú évek múlva kaphat gyógyszer-tárat, addig marad a jelenlegi házipatika az orvosi rendelőben. A Kossuth Lajos sugáruiti és Párizsi körút sarkán levő gyógyszer-tárra is még várni kell egy évet: az építkezést leg-feljebb 1973-ban fejezik be.

Deszkre költözik a tüdőgyógyászat?

A kórház korszerűsítésének igénye nem újkelteti, a munka már folyamatban van: egyrészt a 150 ágyas ideg- és elmegyógyászati pavilon építésével (befejezési határidő 1973 vége), másrészt új, modern osztályok berendezésével (pl. intenzív terápiás osztály). A kórházi férőhelyek számát is igyekeznek bővíteni. Ha a tüdőgyógyászati osztály áttelepeül Deszkre, helyére belgyógyászati osztály kerülne. Ezzel kapcsolatban most folynak a tárgyalások.

A bölcsődei ellátás fejlesztéséről is gondoskodik a negyedik ötéves terv. Atházoló beruházásból 1971-ben és 1972-ben 120 bölcsődei férőhellyel lett, illetve lesz több, majd a továbbiakban 1975 végéig 240 új bölcsődei férőhelyt épül főként a tarjániak számára.

A város negyedik ötéves tervében szerepel egy új szociális otthon tervezése és a beruházás megkezdése, mely az ötödik ötéves tervben készül el. A petőfitelepi szociális otthon bővítésére 1975-ig biztosítva van a költségek.

PSYCHO

Új filmek

Amerikai film. Rendezte Alfred Hitchcock. A forgatókönyvet Robert Bloch művéből Joseph Stefano írta. Operátor John L. Rus-sell. Zeneszerző Bernard Hermann. Főszereplők: Janet Leigh (Marion), Anthony Perkins (Bates), John Gavin (Sam) és John Mc Intire (Seriff).

Ezt is megértük. Bemutatták az első horrorfilmet. Hogy ez gazdagdás-e vagy szegényedés, azon lehet vitatkozni. Azon viszont alig-ha, hogy a mozik most már horrorral bővült választéka nagyon csalogatja majd a közönséget. A Psycho feltétlen kasszasiker, tegnap már a mai jegyeket is mind megvették.

A műfaji megjelölés ön-magában nem sokat mond. A horror mindenekelőtt kri-

mi. De a horror szó jelentésének megfelelően olyan krimi, amely borzalmas, ré-mületes, félelmetes elemek-re épül. Ilyen filmeket már eddig is sokat láttunk — ha nem is ezzel a névvel hirdették —, hiszen végtére a ré-mületes, félelmetes elemek a legtöbb krimiben természet-szerűen adva vannak. Jó néhány néző éppen e tekintetben csalódott a Psycho-ban. Nekik kevés volt a ré-mület. Mások vacogtak.

De nem ez a lényeg ebben a filmben, hanem az, hogy Hitchcock csinálta. Ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy az alaptörténet, maga a krimi tökéletes. A műfaj világhírű mestere nemcsak ahhoz ért, hogy megvacog-tassa a nézőket, hanem ahhoz is, hogy történetét precíz pontossággal bonyolítsa. Semmi fölösleges nincs ebben a filmben, minden, amit látunk benne — az újságpártól a kitömött állatokig — valahogyan bekapcsolódik a cselekmény fő vonalába. Éppen ezért mindenre figyelniünk kell. Ha egy sze-

replő újságot vásárol, később annak is fontos szerepe lesz.

Ugyanígy tökéletesen és módszeresen építi be a kezdetben egyszerű szerelmi történetnek induló filmben Hitchcock a ré-mületes, borzalmas elemeket. És ugyanígy jelenik meg — előkészítve, fokozatosan, adagolva — a beteges motivációja is. Mielőtt megnéztünk a filmet, elolvastam Jacques Júlia Film és pszichanalízis című cikkét — a Cinemában jelent meg tavaly novemberben —, amely a rendező világát elemezve bebizonyítja, hogy Hitchcock krimijeinek ez az alapja; a Psycho egyébként az egyetlen, amely erre a címre is utal.

Krimiről lévén szó, nem lenne illdómos elárulni, hogy mi is ebben a filmben a pszichanalitikus anyag. De nem is kell. A film végén, amikor más krimikben a detektív egy társaság előtt elmondja, ki a gyilkos, megszólal a pszichológus, és ismerteteli a gyilkosságok lelki hátterét. Detektív helyett lé-lekbűvár: a Hitchcock-filmek világáról már ez ön-magában sokat elmond.

Ö. L.

Húsvéti sonkák

A Szegedi Szalámigyárban tegnap árubemutatót rendeztek, amelyen a kereskedelem, valamint a minőségvizsgáló intézet szakemberei előtt ismertették a vállalat húsvéti ünnepekre szánt ter-

mékeit. Jó hír a fogyasztóknak, hogy a tervezettnél 180 mázsával több, összesen 700 mázsa füstölt áruféleséget, sonkát, csülköt készített az Állatforgalmi és Húsupari Vállalat az ünnepekre.